

Inhoud

4 Ongekende crises en veerkracht

8 Teun van Egmond over de impact van het werk als militair chirurg

17 Herdenken op afstand in tijden van corona

24 Peter Romijn's: *De lange Tweede Wereldoorlog*

28 Patrick Cammaert over 75 jaar Verenigde Naties

34 Wilbur Scott over herdenken en trauma

14 De rol van burgemeesters voor slachtoffers van crises en rampen

EN VERDER

- 11 **impact** COLUMN
Geert Smid: Over rouw en rituelen
- 12 **impact** COLUMN
Lisette Ma Neza: Slam poet en muzikant
- 20 **impact** COLUMN
Jackie June ter Heide: Blijf mij nabij
- 21 **impact** 5 VRAGEN
5 vragen aan Michel Dückers
- 22 **impact** BEELDVERHAAL
Inzet USAR reddingsteam in Beiroet
- 27 **impact** COLUMN
Ilse Raaijmakers: De oorlog zit in ons
- 31 **impact** RONDE TAFEL
Vroegsignalering bij stathouders
- 37 **impact** PRAKTIJK
Een kast vol: kinderboek over PTSS
- 40 **impact** BOEKEN
NtVP
- 43 **impact** NtVP

Ellen Klaassens

Hoofdredacteur Impact Magazine

In mijn vorige redactioneel schreef ik dat ik hoopte en erop vertrouwde dat wij Nederlanders, na vier maanden lockdown, onze verantwoordelijkheid zouden nemen in het weer op- en doorstarten van ons leven, onze (geestelijke)gezondheidszorg en onze economie. Ik ben blij dat ik dit een grote groep landgenoten daadwerkelijk zie doen. Het feit dat, ondanks het verantwoordelijke gedrag van velen, de besmettingen met het coronavirus deze zomer alweer zijn toegenomen, maakt mij ook bezorgd. Gaat het ons lukken de besmettingen in toom te houden of stevenen wij opnieuw af naar een lockdown? Wat zou dat betekenen voor al die mensen die het hoofd de afgelopen maanden maar net boven water hebben weten te houden, zowel economisch als psychisch? Of net niet?

Het is voor velen van ons de eerste keer dat wij met een gebeurtenis te maken hebben gekregen die zo'n grote landelijke- en wereldwijde impact heeft. Feit is dat het dagelijkse leven voor vrijwel iedereen veranderd is sinds afgelopen maart; sommigen varen er wel bij, anderen zijn langzamerhand aan het wennen aan de veranderingen en weten hier goed mee om te gaan en voor weer anderen zullen de veranderingen een meer ontwrichtend effect hebben.

Naar de gevolgen van de crisis wordt veel onderzoek gedaan; duidelijke resultaten zijn er nog niet. Sommige gevolgen lijken mee te vallen, andere lijken erger uit te pakken dan verwacht.

Tijdens de afgelopen maanden hebben wij als redactie regelmatig gesproken over de mogelijke gevolgen van de coronacrisis voor onze maatschappij en onze economie, maar ook over de ongekende veerkracht die veel mensen bezitten waardoor het hen lukt om het leven weer op te pakken en door te laten gaan. De keuze voor een themanummer gewijd aan ontwrichting en veerkracht was dan ook snel gemaakt.

Wat mij opvalt, als ik alle interviews, artikelen, columns en andere bijdragen voor dit nummer lees is dat, ondanks tegenslag, verdriet, afschuw en machteloosheid, ook hierin vooral de veerkracht, de creativiteit en het optimisme van de mensen, de boventoon voert.

Dat maakt mij blij.

Ik wens u veel leesplezier en ... blijf verstandig en gezond!

impact over de psychosociale gevolgen van ingrijpende gebeurtenissen

Impact informeert, agendeert en discussieert over de psychosociale gevolgen van ingrijpende gebeurtenissen op zowel mensen, organisaties als samenleving. Het magazine is gericht op mensen die zich beroepsmatig bezighouden met de psychosociale gevolgen van rampen, crisis, oorlog en geweld, zoals hulpverleners, onderzoekers en beleidsmakers. Daarnaast focust Impact zich op een brede groep professionals en anderen met interesse in terugkerende actuele thema's als psychotrauma, psychosociale hulp na rampen en crisis als ook oorlog, vervolging en geweld.

Impact is een uitgave van ARQ Kenniscentrum Oorlog, Vervolging en Geweld en wordt mede mogelijk gemaakt door het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) en de Nederlandstalige Vereniging voor Psychotrauma (NtVP).

Abonnement Impact komt vier keer per jaar uit, een jaarabonnement kost € 27,50. Abonneren kan door een mail te sturen naar impactredactie@arq.org

Redactie Ellen Klaassens (hoofdredacteur), Ingrid van Assouw, Menno van Duin, Lucia Hoenselaars, Joanne Mouthaan, Bart Nauta, Ilse Raaijmakers, Onno Sinke, Sophie van den Bergh

Redactie coördinatie Marleen van de Ven

Redactieadres Nienoord 5, 1112 XE Diemen

Contact Tel. 088-3305190, e-mail: impactredactie@arq.org

Uitgave 4de jaargang, 2020 - nr. 3

Oplage 1.150 exemplaren

Vorm en productie Bruksvoort Design & Content

ISSN 2543-2591